

ศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1

ที่มีต่อวิชามารยาทและการสมาคม

ว่าที่ร้อยตรีชนวัฒน์^{1*} สุวรรณขาว, ดวงใจ กิ่งกี้ย²

Tanawat Suwankaow, Doungjai KuangKuay

ครูผู้สอนสาขางานการชาย วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใหญ่อานวยวิทย์

ครูผู้สอนสาขางานการชาย วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใหญ่อานวยวิทย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยจะใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนและพฤติกรรมในการเรียนในรายวิชามารยาทและการสมาคม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใหญ่อานวยวิทย์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จำนวน 533 คนโดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างตามทฤษฎีของทาโร ยามาเน่ และใช้เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับด้านต่าง ๆ ทั้งหมด 3 ด้านได้แก่ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านตัวครูผู้สอน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนแบบมาตรฐาน ทดสอบค่าที (T-test) และ One-way-Anova

ผลการวิจัยปรากฏว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อวิชามารยาทและการสมาคมภาพรวมอยู่ในระดับดีมีค่าเฉลี่ย 3.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านตัวครูผู้สอนมีระดับพฤติกรรมดีมากมีค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมาด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนมีระดับพฤติกรรมดีและดีสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนมีพฤติกรรมดีมากมีค่าเฉลี่ยเช่นกัน 3.83 3.82 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางค่าสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ พฤติกรรมการเรียน

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตาม (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3.2553) ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติการศึกษาลับปัจจุบันที่ได้รับการพัฒนาเป็น ระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องความมุ่งหมายที่สำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาลับนี้ คือ พัฒนานคนไทยให้เป็นบุคลากรที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมที่มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและในการจัดการศึกษานั้นประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3.2553) ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาจึงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพการเรียนการสอนในระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 มุ่งเน้นพัฒนา

พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพการเรียนการสอนในระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้นมุ่งเน้นพัฒนาความเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญาและความคิดเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นสนใจบทเรียนที่แปลกใหม่สนใจความคิดที่มีอุดมการณ์สนใจเรื่องที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและนำไปช่วยสังคมได้ (พิณสุดา สิริธรงค์ศรี, 2555 : 1)

มารยาทของบุคคลคนในประเทศชาติเป็นส่วนหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเจริญงอกงามและความเป็นระเบียบแบบแผนทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมในแต่ละสังคมซึ่งจะมีความแตกต่างกันในด้านความเป็นอยู่ โดยจะแสดงออกทางพฤติกรรมได้ เช่น การพูด การเดิน การแสดงความเคารพซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้รับการถ่ายทอดจากการอบรมสั่งสอนให้มีการเรียนและการฝึกปฏิบัติ มารยาทไทยเป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับกันมานานแล้วว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม ถือเป็นวัฒนธรรมที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองและเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความอ่อนน้อม นุ่มนวล ความสุภาพเรียบร้อยและความละมุนละม่อม อันเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทยโดยเฉพาะ (Veridian E-Journal, Silpakorn University ปีที่ 4 ฉบับเดือนกันยายน-ธันวาคม , 2554 :2)

การอบรมปลูกฝังเรื่องมารยาทควรได้รับมาตั้งแต่เยาว์วัย นอกจากบ้านจะเป็นแหล่งถ่ายทอดกิริยามารยาทให้กับเด็กแล้ว โรงเรียนก็เป็นอีกสถาบันหนึ่งที่สำคัญเป็นที่ฝึกสอนให้เด็กมีความประพฤติและกิริยามารยาทที่ดี มีกฎข้อบังคับและระเบียบวินัยให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของโรงเรียนหรือกฎเกณฑ์ของโรงเรียนด้วยกิริยาจากที่สุภาพเรียบร้อยรู้จักควบคุมอารมณ์ แสดงว่านักเรียนมีกิริยามารยาทที่ดี (เสาวภา โมริดา, 2554:2) ผู้ที่มีมารยาทที่ดีนั้นคือ ผู้ที่ปรับปรุงตนให้เหมาะสมกับเวลาและสถานที่ หรือกาลเทศะเป็นสำคัญฉะนั้นผู้ที่มีมารยาทก็คือประพฤติปฏิบัติตนในขอบเขตของวัฒนธรรมไทยเป็นคนอ่อนโยนมีความสงบเสงี่ยมทั้งกาย วาจา เป็นการควบคุมกาย วาจา ให้อยู่ในกรอบที่สังคมยอมรับและต้องการ ดังนั้นผู้ที่ไม่มีมารยาทจึงเป็นผู้ที่ถูกสังคมตำหนิตัดเยียนได้มารยาทเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าผู้นั้นมีลักษณะนิสัยค่ากล่าวของคนโบราณซึ่งได้ยืนยันได้ฟังกันโดยทั่วไป “สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล” จะเป็นสิ่งที่บอกความหมายของมารยาทไทยได้เป็นอย่างดี

ในปัจจุบันนี้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเรียนวิชามารยาทและการสมาคม เพราะถ้าหากนักเรียนขาดการตั้งใจศึกษาเล่าเรียนแล้ว นักเรียนก็จะมีการแสดงกิริยามารยาทอย่างไม่เหมาะสมก็จะทำให้บรรยากาศไม่น่าเรียนและสภาพแวดล้อมโดยภาพรวมก็จะดูไม่ดีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่จะก่อให้เกิดปัญหาในชั้นเรียน การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อเพื่อนร่วมชั้นได้แก่การแกล้งเพื่อน การข่มขู่เพื่อน เป็นต้น

จากปัญหาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่มีต่อ วิชามารยาทนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะสังคมในยุคปัจจุบันนั้นมีการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมสูงขึ้นเรื่อยๆ สืบเนื่องถึงวัฒนธรรมการปฏิบัติที่ดีงามอาจจะเป็นผลมาจากการที่นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนในรายวิชามารยาทและการสมาคมเนื่องเป็นผลมาจากปัจจัยด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านเนื้อหาที่เรียน ตัวครูผู้สอน หรือ สื่อทางการเรียนการสอนประสมกับการที่ สังคมในยุคปัจจุบันมีการรับวัฒนธรรมทางด้านตะวันตกเข้ามาใช้ในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนการใช้ชีวิตที่แตกต่างกันไปตามสังคมนั้น

ตั้งข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนในรายวิชามารยาทและการสมาคมทั้งในภาพรวม และความแตกต่างในแต่ละกลุ่มบุคคลทั้งนี้ในการวิจัยจะศึกษาว่ามีปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางให้นักเรียนได้พัฒนาปรับปรุงพัฒนาตนเองเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อวิชาวิชามารยาทและการสมาคม 3 ด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยเทคโนโลยีหาดีใหญ่อานวยวิทย์ จำแนกตาม เพศ สาขาวิชา สถานะทางครอบครัว

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

พฤติกรรมการเรียนรู้

พฤติกรรม (Behavior) คือ กิริยาอาการที่แสดงออกหรือปฏิกิริยาโต้ตอบเมื่อเผชิญกับสิ่งเร้า (Stimulus) หรือสถานการณ์ต่าง ๆ อาการแสดงออกต่าง ๆ เหล่านี้ อาจเป็นการเคลื่อนไหวที่สังเกตได้หรือวัดได้ เช่น การเดิน การพูด การเขียน การคิด การเต้นของหัวใจ เป็นต้น ส่วนสิ่งเร้าที่มากกระทบแล้วก่อให้เกิดพฤติกรรมก็อาจจะเป็นสิ่งเร้าภายใน (Internal Stimulus) และสิ่งเร้าภายนอก (External Stimulus) สิ่งเร้าภายใน ได้แก่สิ่งเร้าที่เกิดจากความต้องการทางกายภาพ เช่น ความหิว ความกระหาย สิ่งเร้าภายในนี้มีอิทธิพลสูงสุดในการกระตุ้นเด็กให้แสดงพฤติกรรม และเมื่อเด็กเหล่านี้โตขึ้นในสังคม สิ่งเร้าภายในจะลดความสำคัญลงสิ่งเร้าภายนอกทางสังคมที่เด็กได้รับรู้ในสังคมจะมีอิทธิพลมากกว่าในการกำหนดว่าบุคคลควรแสดงพฤติกรรมอย่างไรต่อผู้อื่นสิ่งเร้าภายนอกได้แก่สิ่งกระตุ้นต่าง ๆ สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่สามารถสัมผัสได้ด้วยประสาททั้ง ๕ คือ หู ตา คอ จมูก การสัมผัสสิ่งเร้าที่มีอิทธิพลที่จะจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรม ได้แก่ สิ่งเร้าที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจที่เรียกว่า การเสริมแรง (Reinforcement) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น ๒ ชนิด คือ การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) คือ สิ่งเร้าที่พอใจทำให้บุคคลมีการแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้น เช่น คำชมเชยการยอมรับของเพื่อนส่วนการเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) คือสิ่งเร้าที่ไม่พอใจหรือไม่พึงปรารถนานำมาใช้เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาให้น้อยลง เช่นการลงโทษเด็กเมื่อลัดขโมยการปรับเงินเมื่อผู้ขับขี่ยานพาหนะไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร เป็นต้นมนุษย์โดยทั่วไปจะพึงพอใจกับการได้ รับการเสริมแรงทางบวกมากกว่าการเสริมแรงทางลบ

จากความหมายของพฤติกรรมในข้างต้นที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นสามารถสรุปได้ดังนี้ พฤติกรรม คือ กิริยาอาการที่แสดงออกโดยมีปฏิกิริยาโต้ตอบเมื่อเผชิญกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบเร้าโรมอารมณ์ผ่านประสาททั้ง 5 คือ หู ตา คอ จมูก ปาก เป็นต้น(ทิสนา เขมมณี,2555 :45)

ทฤษฎีการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) การเรียนรู้คือกระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด คนสามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยินการสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ของเด็กและผู้ใหญ่จะต่างกัน เด็กจะเรียนรู้ด้วยการเรียนในห้อง การซักถาม ผู้ใหญ่มักเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่มีอยู่ แต่การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ผู้สอนนำเสนอ โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้ที่สร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ที่จะให้เกิดขึ้นเป็นรูปแบบใดก็ได้เช่น ความเป็นกันเอง ความเข้มงวดกดขี่ หรือความไม่มีระเบียบวินัย สิ่งเหล่านี้ผู้สอนจะเป็นผู้สร้างเงื่อนไข และสถานการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกรูปแบบการสอน รวมทั้งการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนจากความหมายของการเรียนรู้ข้างต้นแยกกล่าวเป็นประเด็นสำคัญได้ 5 ประการ คือ

1. การที่กำหนดว่า การเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ก็แสดงว่าผลที่เกิดจากการเรียนรู้ จะต้องอยู่ในรูปของพฤติกรรม ที่สังเกตได้ หลังจากเกิดการเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนสามารถทำสิ่งหรือเรื่องที่ไม่เคยทำมาก่อนการเรียนรู้ นั้น
2. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น ต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงก่อนข้างถาวร นั่นก็คือ พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปนั้น จะไม่เป็นพฤติกรรมในช่วงสั้น หรือเพียงชั่วคราว และในขณะเดียวกันก็ ไม่ใช่พฤติกรรมที่คงที่ที่ไม่เปลี่ยนแปลงอีกต่อไป
3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าว ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนไปอย่างทันทีทันใด แต่มันอาจเป็นการเปลี่ยนแปลงศักยภาพ (Potential) ที่จะกระทำ สิ่งต่าง ๆ ต่อไปในอนาคต การเปลี่ยนแปลง ศักยภาพนี้อาจแฝงอยู่ในตัวผู้เรียน ซึ่งอาจจะยังไม่ได้แสดงออกมา เป็นพฤติกรรมอย่าง ทันทีทันใดก็ได้
4. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือการเปลี่ยนแปลงศักยภาพในตัวผู้เรียนนั้นจะเป็นผลมาจากประสบการณ์ หรือการฝึกเท่านั้น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือศักยภาพอันเนื่องมาจากสาเหตุอื่น ไม่ถือเป็นการเรียนรู้
5. ประสบการณ์หรือการฝึกต้องเป็นการฝึกหรือปฏิบัติที่ได้รับการเสริมแรง (Reinforced Practice) หมายความว่า เพียงแต่ผู้เรียนได้ รับรางวัลหลังจากที่ตอบสนอง ก็จะให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นในแง่นี้คำว่า "รางวัล" กับ "ตัวเสริมแรง" (Reinforce) จะให้ความหมายเดียวกัน ต่างก็คือหมายถึงอะไรบางอย่างที่อินทรีย์ (บุคคล) ต้องการปัจจัยสำคัญในสภาพการเรียนรู้

ทฤษฎีแรงจูงใจ Motivation Theory

แนวความคิดของการจูงใจมีได้หลายแง่หลายมุมดังนั้นจึงมีทฤษฎีต่างๆที่พยายามอธิบายสภาวะของอินทรีย์ เช่นนี้และ พอจะแบ่งออกได้เป็น

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับสมดุลภาพและแรงขับ (Homeostasis and Drive Theory) พื้นฐานเกี่ยวกับ มโนภาพของแรงขับ คือ หลักการของสมดุลภาพ (Homeostasis) ซึ่งหมายถึง ความ โน้มเอียงของร่างกาย ที่จะทำให้สิ่งแวดล้อมภายในคงที่อยู่เสมอ ตัวอย่าง คนที่มีสุขภาพดีย่อมสามารถ ทำให้อุณหภูมิใน ร่างกายคงที่อยู่ได้ใน ระดับปรกติไม่ว่าจะอยู่ในอากาศร้อนหรือหนาว ความหิว และความกระหาย แสดงให้เห็นถึงกลไกเกี่ยวกับ สมดุลภาพเช่นกัน เพราะว่าแรงขับดังกล่าว จะไปกระตุ้นพฤติกรรม เพื่อก่อให้เกิดความสมดุลย์ของส่วนประกอบหรือสารบางอย่างในเลือด ดังนั้นเมื่อเรา

มองในทัศนะของสมดุลภาพ ความต้องการเป็นความไม่สมดุลย์ทางสรีรวิทยา อย่างหนึ่งอย่างใดหรือเป็น การเบี่ยงเบน จากสภาวะที่เหมาะสม และการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยาที่เกิดตามมาก็คือแรงขับ เมื่อความไม่สมดุลทางสรีรวิทยา คืนสู่ภาวะปกติ แรงขับจะลดลงและการกระทำ ที่ถูกกระตุ้นด้วยแรงจูงใจก็จะหยุดลงด้วยนักจิตวิทยาเชื่อว่า หลักการของ สมดุลภาพมิได้เป็นเรื่องของสรีรวิทยาเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับจิตใจด้วย กล่าวคือความไม่สมดุลย์ทางสรีรวิทยาหรือ ทางจิตใจ (Physiological or Psychological Imbalance) มีส่วนจูงใจพฤติกรรม เพื่อให้ภาวะสมดุลย์กลับคืนมาเช่นเดิม

2. ทฤษฎีของความต้องการและแรงขับ (Theory of Needs and Drives) เมื่อทฤษฎีของสัญชาตญาณซึ่งจะได้ กล่าวต่อไปนั้นได้รับความนิยมนลดลง ได้มีผู้เสนอแนวความคิดของแรงขับขึ้นมาแทน แรงขับ (drive) เป็นสภาพที่ถูกยั่วยุอันเกิดจากความต้องการ (Need) ทางร่างกายหรือเนื้อเยื่อบางอย่าง เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ ออกซิเจน หรือการ หลีกหนีความเจ็บปวด สภาพที่ถูกยั่วยุเช่นนี้จะจูงใจอินทรีย์ให้เริ่มต้นแสดงพฤติกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการที่ เกิดขึ้น เช่น การขาดอาหารก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเคมีบางอย่างในเลือด แสดงให้เห็นถึงความต้องการสำหรับ อาหาร ซึ่งต่อมามีผลทำให้เกิดแรงขับ อันเป็นสภาพของความขี้ขลาดหรือความตึงเครียด อินทรีย์จะพยายามแสวงหาอาหาร เพื่อลดแรงขับนี้ และเป็นการตอบสนองความต้องการไปในตัวด้วย บางครั้งความต้องการและแรงขับอาจถูกใช้แทนกัน ได้ แต่ความต้องการมักจะหมายถึง สภาพสรีรวิทยาของการที่เนื้อเยื่อขาดสิ่งที่จำเป็นบางอย่าง ส่วนแรงขับหมายถึงผลที่ เกิดตามมาจาก สรีรวิทยาของความต้องการ ความต้องการและแรงขับเคียงคู่กัน แต่ไม่เหมือนกัน

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับเหตุกระตุ้นใจ (Incentive theory) ในระยะต่อมาคือ ราว ค.ศ. 1950 นักจิตวิทยาหลายท่านเริ่ม ไม่พอใจทฤษฎีเกี่ยวกับการลดลงของแรงขับ (Drive-Reduction Theory) ในการอธิบายการจูงใจของพฤติกรรมทุกอย่าง จะเห็นได้ชัดว่าสิ่งเร้าจากภายนอกเป็นตัวกระตุ้นของพฤติกรรมได้ อินทรีย์ไม่เพียงแต่ถูกผลักดันให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ โดยแรงขับภายในเท่านั้น เหตุกระตุ้นใจหรือเครื่องชวนใจ (Incentives) บางอย่างก็มีความสำคัญในการช่วยพฤติกรรม เราอาจมองการจูงใจได้ในฐานะเป็นการกระทำระหว่างกัน (Interaction) ของวัตถุที่เป็นสิ่งเร้าในสิ่งแวดล้อมกับสภาพ ทางสรีรวิทยาของอินทรีย์อย่างหนึ่งโดยเฉพาะ คนที่ไม่รู้สึกหิวอาจถูกกระตุ้น ให้เกิดความหิวได้ เมื่อเห็นอาหารที่อร่อย ในร้านอาหารในกรณีนี้เครื่องชวนใจคือ อาหารที่อร่อยสามารถกระตุ้นความหิวรวมทั้งทำให้ความรู้สึกเช่นนี้ลดลงสุนัข ที่กินอาหารจนอิ่ม อาจกินอีกเมื่อเห็นสุนัขอีกตัวกำลังกินอยู่ กิจกรรมที่เกิดขึ้นมิได้เป็นเรื่องของแรงขับภายใน แต่เป็น เหตุการณ์ภายนอกพนักงานพอได้ยินเสียงกริ่งโทรศัพท์ก็รีบยกหูขึ้นพูด ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าพฤติกรรมที่มีการจูงใจ อาจ เกิดขึ้นภายใต้การควบคุมของสิ่งเร้า หรือเหตุกระตุ้นใจมากกว่าที่จะเกิดจากแรงขับ

4. ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตไร้สำนึก (Theory of Unconscious Motivation) ฟรอยด์มีความเชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์ ถูกกำหนดโดยพลังพื้นฐานสองอย่างคือ สัญชาตญาณแห่งชีวิต (Life Instincts) ซึ่งแสดงออกมา เป็นพฤติกรรมทางเพศ และสัญชาตญาณแห่งความตาย (Death Instincts) ซึ่งผลักดันให้เกิดเป็นพฤติกรรมก้าวร้าว สัญชาตญาณ ทั้งสองอย่างนี้ เป็นแรงจูงใจที่ทรงพลังอย่างยิ่งและอยู่ภายในจิตไร้สำนึก บ่อยครั้งคนเรามักจะไม่รู้ว่าอะไรคือ แรงจูงใจ หรือ เป้าประสงค์ ที่แท้จริง เขาอาจให้เหตุผลที่ดีบางอย่างสำหรับพฤติกรรมของเขา แต่เหตุผลเหล่านี้มักไม่ถูกต้อง ตามความเป็นจริงอยู่เสมอ

5. ทฤษฎีเกี่ยวกับการรู้ (Cognitive Theory) การรู้ (Cognition) มาจากภาษาละติน แปลว่าการรู้จัก (Knowing) ทฤษฎีนี้เน้นเกี่ยวกับความเข้าใจหรือการคาดคะเนเหตุการณ์ต่างๆ โดยอาศัยการกำหนดรู้ (Perception) มาก่อน อาจรวมทั้งการคิดค้นและการตัดสินใจ เช่น ในกรณีที่ต้องมีการเลือกสิ่งของที่มีคุณค่า ใกล้เคียงกัน การกระตุ้นที่ดีหรือพฤติกรรมที่กำลังดำเนินไปสู่เป้าประสงค์ (Goal-seeking Behavior) ก็ดีเกิดจากความรู้ ที่เคยพบมาเป็นตัวกำหนด นอกจากนั้นยังต้องอาศัยเหตุการณ์ในอดีต สิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและความคาดหวังในอนาคต Festinger (1957) ได้อธิบายเกี่ยวกับความขัดแย้งหรือความไม่ลงรอยกันของการรู้ (Cognitive Dissonance) ซึ่งมีผลทำให้เกิดแรงจูงใจในการเปลี่ยนพฤติกรรม บางอย่างได้ เช่น คนที่ติดบุหรี่ สูบบุหรี่จัดเมื่อทราบข่าวว่า การสูบบุหรี่มีส่วนทำให้เกิดเป็น มะเร็งของปอด เกิดความขัดแย้งระหว่างพฤติกรรมของการสูบบุหรี่กับข่าวใหม่ เขาจะต้องเลือกเอา อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นถ้าเขาตัดสินใจเลิกสูบบุหรี่ความขัดแย้งจะลดลงไปโดยการเลิกความเชื่อเดิมที่ว่าสูบบุหรี่แล้วจะปลอดภัย รวมทั้งความอยากที่จะสูบบุหรี่ด้วย

6. ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตวิญญาณ (Spiritual Theory) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับกฎแห่งกรรมในพุทธศาสนา จำลอง ดิษยวงษ์ (2545) ได้อธิบายความหมายของคำว่าจิตวิญญาณ ไว้ดังนี้ "จิตวิญญาณ หมายถึง กว้างจิต (Life Continuum) ในพุทธศาสนา หรือจิตไร้สำนึก (Unconscious) ในจิตวิเคราะห์ " จิตวิญญาณ ซึ่งเป็นส่วนลึกภายในจิตใจของมนุษย์มีแรงจูงใจที่ทรงพลังอย่างหนึ่งคือ "กรรม" กรรมเป็นการกระทำของเรา ไม่ว่าจะป็นทางใจ ทางวาจา หรือทางกาย ถ้ากระทำความดีก็จะส่งผลไปในทางที่ดี ถ้ากระทำความชั่วก็จะส่งผลไปในทางที่ไม่ดีทำกรรมเช่นใดย่อมได้ผลเช่นนั้น สมดังคำกล่าวที่ว่า "ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว" พลังกรรมและผลของกรรมถือว่าเป็นแรงจูงใจ ที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในชีวิตประจำวันของเรา และถูกเก็บสะสมไว้ในจิตไร้สำนึก ความสุขจะเกิดขึ้นได้เพราะ เป็นผลของการ กระทำความดี แต่ในทางตรงกันข้ามความทุกข์จะเกิดขึ้น เนื่องจากผลของการกระทำความผิดทฤษฎีการเรียนรู้

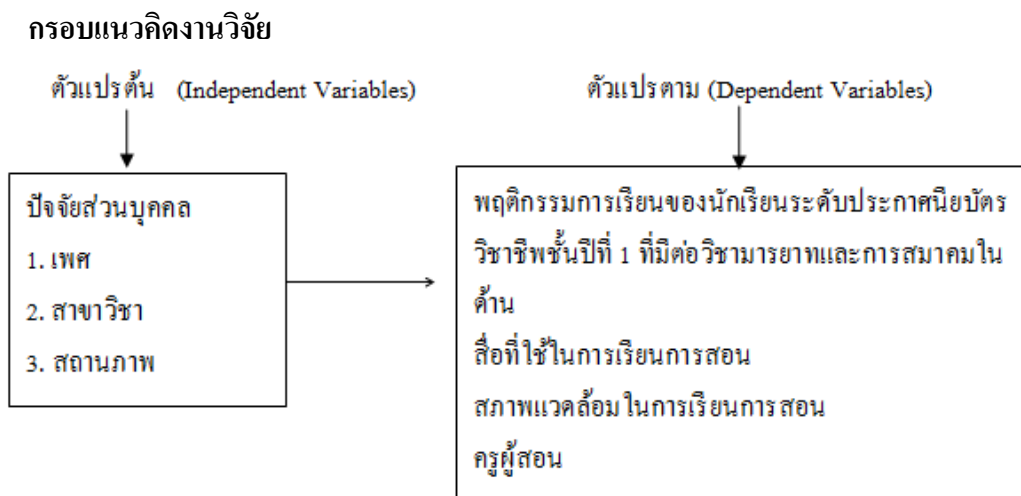
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ดำเนินการวิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้ประกอบเป็นทฤษฎีในการอภิปรายผล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

อนุโณทัย คำเครื่อง (2545:125) “ความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านท่ามะแกง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปกติ และมีพฤติกรรมการเรียนดีโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .55 ที่ระดับนัยสำคัญ .01 และผลการเรียนเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนจำแนกตาม เพศ ระดับชั้น และ เชื้อชาติ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุภาสิดิ นุ่มเนียน (2546:100,185) “ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างที่เหมาะสมมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียนมากกว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างเหมาะสมน้อย โดย

ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม นักวิจัยยังพบอีกว่า การมีแบบอย่างที่เหมาะสมเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียน เมื่อร่วมกับตัวทำนายสถานการณ์ จิตลึกลับเดิมและจิตลึกลับตามสถานการณ์ การเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา พฤติกรรมก้าวร้าวในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2-5 จากโรงเรียนที่เน้นพุทธศาสนาพบว่านักเรียนที่มีครูเป็นแบบอย่างที่ดีทางพุทธศาสนาจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยกว่านักเรียนที่มีครูเป็นแบบอย่างที่ดีทางพุทธศาสนา

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยในครั้งนี้คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีหาดีใหญ่อานวยวิทย์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชามารยาทและการสมาคม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 533 คน

ตารางกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีหาดีใหญ่อานวยวิทย์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชามารยาทและการสมาคม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 533 คน เลือกโดยการสุ่มตัวอย่างประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามศึกษาพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีวิชามารยาทและการสมาคมมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายการศึกษาพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีวิชามารยาทและการสมาคม
2. ศึกษาวิธีการสร้างมาตรวัดพฤติกรรมกรเรียนจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างมาตรวัดพฤติกรรมทางการเรียนของผู้เรียนวิชามารยาทและการสมาคม

3. สร้างมาตรวัดพฤติกรรมกรรมการเรียนเพื่อให้ผู้ตอบสนองพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีวิชามารยาทและการสมาคมแบ่งเป็น 3
4. นำมาตรวัดพฤติกรรมกรรมการเรียนที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแล้วปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้ครบถ้วนตามศัพท์ที่กำหนดไว้
5. นำแบบสอบถามด้านพฤติกรรมที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่อยู่ในระดับเดียวกัน แต่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 ชุด แล้วรวบรวมผลคำนวณค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
6. วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยผู้วิจัยพิจารณาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยตัดข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกคิดลบออก ส่วนข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 0.6 มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วทำการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นทั้ง 12 ข้ออีกครั้งหนึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ ซึ่งสูงเพียงพอ ที่ใช้ดำเนินการวิจัยได้
7. นำแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการเรียนฉบับสมบูรณ์เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างไป

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

พฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อวิชามารยาทและการสมาคมภาพรวมอยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ย 3.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านตัวครูผู้สอนมีระดับพฤติกรรมดีมากมีค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมาด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนมีระดับพฤติกรรมดีมากและด้านสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนมีพฤติกรรมดีมากเช่นกันมีค่าเฉลี่ย 3.83 3.82 ตามลำดับ

ด้านตัวครูผู้สอน ผู้เรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อวิชามารยาทและการสมาคมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สอนตรงตามแผนการเรียนหรือหลักสูตรและครบถ้วน อธิบายหรือถ่ายทอดความรู้เข้าใจง่ายตอบข้อซักถามของผู้เรียนได้ชัดเจน ตรงประเด็น จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิดทำและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.05$ 4.01 4.00 และ 3.94 ตามลำดับ)

ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน ผู้เรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อวิชามารยาทและการสมาคมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า บรรยากาศในห้องเรียนเป็นกันเอง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยเสริมบรรยากาศในการเรียน นักเรียนพอใจกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 3.94$ 3.91 3.78 และ 3.67 ตามลำดับ)

ด้านสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนผู้เรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อวิชามารยาทและการสมาคมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความชัดเจนสอดคล้องกับเนื้อหาใช้สื่อการเรียนการสอนทันสมัยเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนสื่อการ

สอนและจัดกิจกรรมส่งเสริมการคิดทำและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบและสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนมีน้อยเกินไป ส่งผลกับผู้เรียนมีความสนใจน้อย ($\bar{X} = 3.91$ 3.85 3.84 และ 3.68 ตามลำดับ)

การเปรียบเทียบลักษณะทางประชากรกับพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อปัจจัยในด้านต่าง ๆ พบว่า นักเรียนที่มีเพศ และสาขาที่ศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนต่อวิชามารยาทและการสมาคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุป ผู้เรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเรียนในด้านต่าง ๆ ต่อวิชามารยาทและการสมาคมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ผู้เรียนมีพฤติกรรมต่อตัวครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนและด้านสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.00$ 3.83 และ 3.82 ตามลำดับ)

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อวิชามารยาทและการสมาคม สามารถสรุปประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลได้ดังนี้

การเปรียบเทียบลักษณะทางประชากรกับพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อปัจจัยในด้านต่าง ๆ พบว่า นักเรียนที่มีเพศ และสาขา แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเรียนต่อวิชามารยาทและการสมาคมแตกต่างกัน ยกเว้นนักเรียนที่มีสถานะทางครอบครัวแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเรียนต่อวิชามารยาทและการสมาคมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ (นิรันดร์ ยูตินิวศ (2547:124) กล่าวว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและส่วนตัว มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับนักศึกษา พฤติกรรมในการเรียน นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และนิสัยในการเรียน นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านครอบครัวและส่วนตัวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับนักศึกษา พฤติกรรมในการเรียน นิสัยในการเรียนและปัจจัยด้านสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษา คุณลักษณะและพฤติกรรมของอาจารย์ความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษา และความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนกับนักศึกษา จำแนกตามลักษณะในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและยังสอดคล้องกับ นิรันดร์ ยูตินิวศ (2547:124) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี” พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและส่วนตัว มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับนักศึกษาทัศนคติในการเรียน นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และนิสัยในการเรียน นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยทางด้านสถาบันการศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นด้านพบว่า สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยและอาจารย์ที่ปรึกษา นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางคุณลักษณะและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษา และความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนกับนักศึกษา นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยด้านครอบครัวและส่วนตัวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับนักศึกษา ทัศนคติในการเรียน นิสัยในการเรียน และปัจจัยด้านสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษา คุณลักษณะและพฤติกรรมของอาจารย์ความสัมพันธ์ของ

อาจารย์กับนักศึกษา และความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนกับนักศึกษา จำแนกตามสถานะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชบัญชา.(2544).การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 4.กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คุณทลี เวช.(2539).การวิเคราะห์สถิติ : สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- .(2545).การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- .(2546). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กมลวรรณ สุวรรณโชติ.(2548).ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการของบ้านสถานศึกษาและจิตลักษณะที่ข้องกับพฤติกรรม
การเป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษาปริญญาตรี
- กรองไค อุดมสุด.(2555).การประเมินผลตามพฤติกรรมกรเรียนรู้.ภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์ . กรุงเทพฯ
- กมล ชูทรัพย์และคณะ.(มปป). พจนานุกรมศัพท์พณิชย.กรุงเทพฯ : พิมพ์ลักษณ์
- จำลอง ดิษยวณิช.(2545).คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,พิมพ์ครั้งที่1
- จุฑาวดี นิลจันทร์และคณะ.(2548.มารยาทและการสมาคม.พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง 2546.
กระทรวงศึกษาธิการ,กรุงเทพฯ:มปป.